

Att vara ett träd bland träd - en berättelse om konst

Okända namn fyller inbjudningslistan när begravningen planeras. Främlingar som beklagar sorgen vet saker om farfar som jag aldrig hört om och jag säger ingenting. Tårar faller på tidningsurklippen min farmor spritt ut på spetsduken. Femtio versioner av farfars ansikte stirrar upp på mig och skapar en gråskala av årens gång som jag inte är bekant med. När jag tittar runt på de andra sörjande i rummet, kan jag inte undgå att känna mig som en bedragare.

”Du som aldrig gått ut ur ditt trädgårdsland, har du nånsin i längtan vid gallret stått” skriver Edith Södergran i *Dikter* (1918). Jag har aldrig känt mig helt öppen för omvärlden. När jag talar med mina vänner om svåra upplevelser och komplexa känslor, begränsar banala ord sanningen. Jag paketerar mitt liv i ett dramaturgiskt underhållande narrativ och ramar in mig själv i trånga definitioner. Resultatet blir ytliga och förvrängda versioner av mitt inre, ett galler som jag aldrig kommer förbi. Mitt under en konversation sitter jag där och känner mig som en glansbild.

Istället vill jag vara ett träd i ett ekosystem långt utanför min trånga trädgård. När jag var yngre brukade jag iaktta min klasskamrat. Hon var en organism som levde i symbios med allt i sin omgivning och verkade sakna gallret jag tryckte mitt ansikte mot. Hon var min favorittyp av människa, hon var genuin. Jag ville så gärna ansluta till de andra, men en krystad glansbild kan inte mäta sig med en spirande trädkrona.

Mitt trädgårdsland håller ett fast grepp om min själ. Varje gång någon lämnar mitt trädgårdsland är det aldrig jag själv. På morgonen väljer jag i min garderob av identiteter, vem ska jag skicka ut idag? Där finns eleven, dottern, teaterapan, den fria tonåringen, den ansvarstagande unga kvinnan som står upp för sina åsikter, den duktiga flickan som är alla till lags, och den avslappnade kompisen som inte blir upprörd.

Jag ser samma tomma öde hos alla andra. De ler mot kameran och kramar om varandra så att alla fångas ur sin bästa vinkel på sociala medier. De småpratar om livet på stan. De vet exakt vad som är kutym att säga till någon vars farfar avlidit. På senare tid ser jag att min klasskamrat i själva verket inte var så genuin, hon byter numera stil varje gång hon byter kompisgäng.

Mamma berättade för mig att hon använder diktkonsten som ett försök att ta sig ur själens ensamhet. Jag ser all slags konst som ett sätt att gå ut ur mitt trädgårdsland. Jag ser konsten som ett sätt att undvika sju miljarder ensamma instängda själar. Två själar står där, helt nakna inför varandra och tänker inte på fett, knotor, bristningar, ärr eller perfekta kroppar. Utan bara på den överväldigande känslan av sammanhang.

När min farfar dör längtar jag efter tillhörighet. Jag har ingen logisk plats på den första kyrkbänken.